

ПРОТОКОЛ

София, 23.12.2022 г.

от Обществено обсъждане

на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

Днес, 23.12.2022 г. от 10:01 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, М. Димитров - и. д. директор на дирекция „Природен газ“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Ю. Стоянов – за началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Общественото обсъждане беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 359 от 20.12.2022 г., т. 4, за участие в общественото обсъждане на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски; Елена Маринова; Милен Трифонов; Юлиан Стоянов; Радостина Методиева; Радослав Райков; Силвия Петрова.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 359 от 20.12.2022 г., т. 4, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-13-41-1086/20.12.2022 г. като заинтересовани лица са поканени „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Електрохолд Продажби“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, „Енерго-Про Продажби“ АД“, „ЕСП Златни пясъци“ АД.

Заявили присъствено участие в общественото обсъждане са:

- г-н Николай Гьошев – ръководител отдел в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД;
- г-н Станимир Попов – юрист в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД;
- г-н Константин Стаменов - председател на УС на БФИЕК;
- г-н Пламен Павлов – Председател на Българска газова асоциация.

Заявили участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД;
- г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД;
- г-н Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ.

„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Енерго-Про Продажби“ АД“, „ЕСП Златни пясъци“ АД не са заявили присъствено участие или дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Преди да изчета институциите, организациите и сдруженията, които ще вземат участие в днешното обществено обсъждане, искам да съобщя на всички участници както тези, които са уважили Комисията със своето присъствие, така и на участниците по канала за комуникация Skype или които просто следят самото заседание, че Комисията за енергийно и водно регулиране проведе закрито заседание, на което реши: *Изменя своето Решение по Протокол № 359 от 20.12.2022 г. т. 4, като определя срок за представяне на становища на Портала за обществени консултации – един месец и срок за представяне на становища, след провеждане на днешното обществено обсъждане – 20.01.2023 г.* Комисията взе това решение, имайки предвид, че в края на месец декември и началото на месец януари има голям брой празнични и неприсъствени дни. Искаме да дадем възможност на всички заинтересовани лица, независимо юридически или физически, да имат достатъчно време да се запознаят с Проекта на изменение на Наредба № 3, да го обсъдят, да дискутират и да имат време да ни представят своите становища.

Сега преминавам към самото обществено обсъждане. Както винаги, Комисията за енергийно и водно регулиране специално кани всички, бих казал, ключови енергийни дружества, когато се разглежда подобно изменение на нормативен акт. Тези, които се отзоваха на нашата покана са следните (и в същия ред ще давам и думата за изказване на участниците): „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД, становището на двете дружества ще изразят, г-н Николай Гьошев – ръководител отдел и г-н Станимир Попов – юрист, присъствено. След което, по канала за комуникация Skype, ще чуем становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, като

становището както на това дружество, така и на другото, а именно „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, ще бъде изразено от г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в ЕВН България. „Електроразпределение Север“ АД - становището на дружеството ще бъде представено също по Skype от г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“. По Skype ще представи становището на Българска асоциация Природен газ и г-н Станислав Иванов. Освен това тук, присъствено, ще представят становищата на дружествата, които те представляват, а именно г-н Константин Стаменов, това ще бъде становището на БФИЕК и г-н Пламен Павлов – становището на Българска газова асоциация. Уважаеми колеги, започваме изслушването на участниците. Давам думата на г-н Николай Гьошев – ръководител отдел и г-н Станимир Попов - юрист в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД. Заповядайте.

Николай Гьошев – ръководител отдел в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД:

Благодаря, г-н Председател! Здравейте, членове на Комисията, членове на работната група. Благодарим за поканата и за възможността да представим нашето становище във връзка с проекта за Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката, като естествено ще си представим подробното писмено становище в посочения от Вас срок. Благодарим за удължаването на срока, а наистина беше много кратък.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Затова го удължихме.

Николай Гьошев – ръководител отдел в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД:

Благодарим! И накратко само да представим. Приветстваме предложената промяна относно отпадането на необходимостта от одобряване на бизнес плановете на търговците на електрическа енергия и на природен газ, както и редакцията на чл. 92 във връзка със сделките за които се иска предварително разрешение от страна на КЕВР. Считаме, че това ще облекчи доста административната тежест в дружествата и ще улесни бизнес дейността на дружествата от групата.

Относно преходните и заключителните разпоредби към Наредбата, с които се предлагат редакции в Наредбата за присъединяване. От страна на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД ще бъде подготвена тази изисканата Методика, която да урежда критериите за присъединяване на енергийни обекти, като в писменото си становище ще изложим нашите аргументи и виждания какво считаме, че трябва точно да бъде съдържанието на тази Методика. Стигаме до темата, която по-пряко засяга мрежата за затворените разпределителни мрежи, операторите. Тук имаме няколко конкретни възражения, които искаме да изложим на това обсъждане, като на първо място, считаме, че това, че те отпадат, изискванията, които имат останалите оператори в чл. 52, ал. 2 и ал. 3, в случая изключването на тези оператори да не предоставят тази информация и да не дават тези задължения, може евентуално да доведе:

Първо, до неравнопоставеност между операторите и второ, да изложи на риск клиенти, присъединени към затворената мрежа относно защитата на техните права или качеството на мрежовите услуги, които те получават в една затворена разпределителна мрежа. Това е едното, а също така считаме, че може би трябва да се уреди малко по-подробно или да се разгледа хипотезата в случай, че някой от тези оператори на затворена разпределителна мрежа изпадне в несъстоятелност или му бъде отнета лицензията дали ще се прилага общия принцип, който е при отнемане на лицензия или

при несъстоятелност на подобен оператор, тъй като има специфики, с оглед на това, че това е затворена електроразпределителна мрежа. Това ни е също едно от възраженията. Другото, което също искаме да обърнем внимание, с оглед редакцията на чл. 11, ал. 3, в който е разрешен обхватът на клиентите, които могат да бъдат снабдявани от доставчик от последна инстанция: добавени са и клиентите на затворени разпределителни мрежи. Предполагаме, че в другите нормативни актове ще бъде уредено това, но всъщност това отваря много въпроси как ще бъдат уредени отношенията между доставчика на последна инстанция с оператора на затворена разпределителна мрежа и клиентите вътре, както във връзка в този случай с дължимите от тях мрежови услуги до границата на индустриалния парк, мрежовите услуги и самият индустриален парк.

Всъщност това е едно от нещата, на които по-скоро ние искаме да обърнем внимание, че ще породи въпроси, как точно ще бъдат уредени тези отношения между доставчика на последна инстанция и клиентите в тези мрежи. Също така при вътрешното обсъждане при нас възникнаха едни дискусии относно случаите, когато вече съществуващ клиент, наш клиент, присъединен към разпределителната мрежа стане част от индустриален парк, влезе в индустриален парк и се присъедини към такава затворена разпределителна мрежа. Тези хипотези, първо, дали ще са налични, до какво ще водят те? Знаете, че необходимите приходи на мрежата в случая са одобрени, този клиент е бил предвиден, че ще бъде в разпределителната мрежа на оператора и в един момент той ще отпадне. Също подобни такива сходни хипотези бяха дискутирани при нас и просто да обърнем внимание, какви последици ще има при подобни хипотези. Другото, което и на последно място и също в тази връзка с при предишната ни забележка: считаме, че редакцията на чл. 63, ал. 5, в която се казва, че при така иницираното премахване от територията... така да се каже, ние го разбираме служебно, че отпада територията на затворената разпределителна мрежа от територията на оператора на разпределителната мрежа... отпада и възможността той да дава становище, възражение по това изменение на неговата лицензия. Считаме, че е добре да може да остане възможността той да може да дава становище и възражение дори и в тези случаи, когато отпада служебно тази територия, тъй като считаме, че може да има много неизяснени, които Комисията да не знае при издаването на тази лицензия, вещно правни спорове, да има там структура на тази територия, която е още на оператора на разпределителната мрежа и такива казуси, които е добре да остане възможността Комисията да изиска становище или мнение на оператора на разпределителната мрежа, когато от неговата територия отпада дадена територия заради затворена разпределителна мрежа. Това е накратко.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Гьошев. Г-н Попов, Вие имате ли допълнение?

Станимир Попов – юрист в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД:

Аз само ще допълня, че просто това, което е акцентът при нас е от гледна точка дори на контрола на Комисията за енергийно и водно регулиране върху затворените мрежи, защото това ще бъдат оператори на електроразпределителни системи, де факто да има...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Включете си микрофона, който е пред Вас.

Станимир Попов – юрист в „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД:

Да, идеята е просто да има по-голям контрол и да не отпаднат членове, като 52 и 57, за тези затворени разпределителни мрежи, защото там са и годишните доклади и

шестмесечните и т.н, които са свързани с качеството на мрежата, т.е. обхватът да е подобен, още повече дори и в бизнес планът е много улеснен. Там има само две точки за бизнес плана за затворените мрежи. Разбира се, направи ни впечатление, но просто не сме акцентирали в момента толкова върху това, че в Общите условия също отпадат, тъй като отпада ал. 5 в чл. 11 и т.е. контролът да е по-висок от страна на Комисията и нека и там да има същия контрол, както и върху електроразпределителните дружества. Разбира се, да остава хипотезата ние да предоставяме някакви становища и възражения, когато възникне процедурата, която ще бъде две в едно в момент, в който лицензиант подава заявление за затворена разпределителна мрежа, автоматично в тази процедура ще влиза и процедурата по промяна в лицензията на текущите да остава възможността на чл. 63 за становище и възражение, тъй като каза и колегата има специфични казуси и по някой път в един индустриален парк може да са 5% или промишлен обект, т.е. не само в индустриалните паркове, да са 5%, в които има клиенти, които са на електроразпределителното дружество. Останалите 95, примерно, да са на оператора на затворената мрежа. Това са акцентите ни.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Попов, и на двамата с г-н Гьошев. Разбира се, ние ще получим със сигурност писмено становище, още повече в този срок, който определих 20.01.2023 г. Продължаваме със следващия участник. Това е г-жа Анна Димитрова, която е ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в ЕВН България. Тя ще представи становището на двете дружества „Електроразпределение Юг“ ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД. Връзка с г-жа Димитрова.

Служител от КЕВР потърси г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте!

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Надявам се да се чуваме добре...?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Чуваме се добре и надявам се и Вие нас да чувате добре?

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Благодаря Ви! Аз ще започна тогава. Уважаеми г-н Иванов, уважаеми комисари, членове на работната група и колеги, от дружествата на групата на ЕВН България се запознахме с проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. В днешното обществено обсъждане ще изложим основните ни коментари, като ще представим писменото ни становище в удължения срок, като благодарим за осигуряването на технологично време да внесем подробни мотивирани становища, а освен това днес съм придружена и от колегите г-н Атанас Тодоров – ръководител отдел - управление на мрежите и контрол в „Електроразпределение Юг“ ЕАД и инж. Николай Полихронов, също ръководител отдел – мрежови инженеринг електричество, също в „Електроразпределение Юг“ ЕАД.

Бихме искали да изразим подкрепата си за предвидените изменения във връзка с процедурата за разглеждане на жалби на крайни клиенти и изискването за бизнес

планове за дружества лицензирани като доставчици на природен газ или електрическа енергия, по скоро отпадането на това изискване. В допълнение към измененията на чл. 4 бихме добавили възможността Комисията да разглежда само жалби на тези крайни клиенти, които вече са получили становища от съответното дружество, съгласно процедурите, описани в съответните Общи условия, т.е. това би намалило както за Вас, така и за нас административната тежест.

По отношение на ролята на обществения доставчик, крайните снабдители като доставчици от последна инстанция считаме, че има пропуски при определянето на ДПИ за крайни клиенти, присъединени към електропреносната система на средно напрежение. Смятаме, че те не са обхванати в измененията, които са посочени и намирам за практически изпълнимо крайните снабдители с лицензиите им за ДПИ да обслужват крайни клиенти на територията на затворени електроразпределителни мрежи, когато същите попадат в категориите клиенти, обслужвани от ДПИ. Не виждаме на практика как това би могло да бъде осъществено. Считаме, че при сегашните улеснени условия и изискванията към операторите на затворени разпределителни мрежи и на крайните клиенти в тях няма да бъдат гарантирани средства за търговско измерване, сертифицирани и отговарящи на всички изисквания, като тези монтирани от операторите на електроразпределителни мрежи. Ще ги наричам накратко оттук нататък ЕРМ и ЗРМ. Надявам се ще бъде разбрана. Без еднакви задължения с тези на операторите на ЕРМ с целите за обмен на данни със ЗРМ, няма нормално да осигуряват безпроблемно управлението на договорите за доставки от ДПИ на електрическа енергия към индивидуални клиенти в ЗРМ. Тяхното балансиране и прозрачното и пропорционално разпределение на системни разходи също няма да бъде осигурено.

Във връзка с изменение на Наредбата, с цел допускане на процеса по издаване на лицензия за разпределяне на електрическа енергия за ЗРМ, имаме редица принципни и процедурни забележки, като сред тях най-съществени са и най-вече част от тях бяха отбелязани от колегите преди малко:

Първо, допускането на теоретична възможност територия, обособена като индустриални паркове или географски обособени промишлени обекти, с площ стотици или хиляди декари да бъдат изключвани от териториален обхват за вече издаваните ни лицензии за разпределение на електрическа енергия, което неминуемо би било в конфликт с вече изградени съоръжения от електроенергийната система или би могло да доведе до изграждането на паралелни електроенергийни мрежи, което от своя страна пък би имало негативен икономически и финансов ефект не само за дружеството оператори на НЕК, но и за всички ползватели на електроенергийната система. Ограничаване или изключване на територии от обхвата на вече издадени лицензии, означава, че необходимите годишни приходи на дружествата оператори на разпределителни мрежи ще бъдат изчислявани нива за по-малки обеми на разпределена енергия при вече направени съществени инвестиции в дълготрайни материални активи, което финансово означава увеличение на мрежовите тарифи за всички ползватели извън привилегированите ЗРМ и увеличаване на технологичните загуби.

С оглед на горните две забележки, териториалният обхват, както и границата на собственост между ЗРМ, ЕРМ и ЕФМ електропреносна мрежа следва да бъдат стриктно дефинирани в Наредбата в едно с условията за присъединяване на тези затворени разпределителни мрежи към ЕРМ или преносната мрежа и конкретните етапи по сключване на договори, съгласно чл. 11а, ал. 2, т. 10, които договори също считаме, че следва да бъдат изрично упоменати като сключени по реда на Наредба № 6, чл. 11б от ЗЕ. Въпреки че в Закона за енергетика изрично е описано, че затворените разпределителни мрежи са електроразпределителни мрежи с всички произтичащи от това права и задължения, критериите, както технически, икономически и административни към управлението и поддръжката на ЗРМ, както и методите за контрол от страна на Комисията, са силно облекчени, съгласно измененията предложени в

Наредбата, които не намираме за допустими.

Не на последно място, недопустимо е и настоящите лицензианти за дейността разпределение на електрическа енергия да бъдат единствено уведомявани за процедура по изменение на територия на тяхната лицензия едва в края на лицензионната процедура за затворена разпределителна мрежа.

Не на последно място по важност приветствам инициативата на Комисията чрез изменение в Наредба № 6 за разписването на Методика за присъединяване на клиенти и производители, включваща критерии за определяне на условията за присъединяване на обекти към разпределителните мрежи, преносната мрежа. Ние считаме, че предоставянето на предложенията за такава следва да бъде извършено и от оператор на електропреносната система, т.е. изрично да бъде вписано в измененията на Наредба. Благодарим Ви за вниманието. Ще изпратим становищата си с конкретни предложения за текстове, които ще представим в законоустановения срок.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Димитрова! Очакваме, разбира се, и Вашето писмено становище, което ще стъпи върху изложената от Вас позиция. Благодаря и на останалите участници от страна на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД и „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Преминаваме към следващия участник. Това е г-жа Десислава Русева, която е директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД. Моля, връзка по канала за комуникации Skype с г-жа Русева.

Служител от КЕВР потърси г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

Здравейте!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Русева!

Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, искам да изразя благодарности за предоставената възможност да изложим становището на „Електроразпределение Север“ АД. Запознахме се подробно с проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката, както и с доклада и с мотивите в него на работната група.

На първо място, искаме да отбележим, че приветстваме предложенията за изменение на прага на стойността на сделките, които водят или могат да доведат до нарушаване на сигурността на снабдяването в следствие на задължнялост на енергийното предприятие, за които КЕВР вече няма да дава разрешение за сключването им. На фона на енергийната криза, която изпитват енергийните дружества вследствие на високите цени на електрическата енергия, считаме това предложение за адекватно и навременно. Основните ни коментари и възражения по предложенията са свързани с измененията и допълненията в Наредба № 6 за присъединяване на производители и клиенти към разпределителните мрежи и преносната мрежа. С тези изменения се въвежда изискване за разработване и последващо одобрение от Комисията на Методика за присъединяване на клиенти и за производители, която трябва да включва критерии за

определяне на условията за присъединяване на обекти както към разпределителните мрежи, така и към преносната мрежа. В същото време обаче е предвидено това да е задължение само за разпределителните дружества, а преносният оператор липсва в разпоредбата и няма такива ангажименти. Не е ясно и ще бъде ли обвързано в тази Методика. В контекста на изложените в доклада мотиви считаме, че предложението следва да се прецизира и да се уточни статутът на тази Методика, защото остава неясно тя приложение към Наредба № 6 ли ще бъде. Каква ще бъде процедурата за нейното последващо евентуално изменение или допълнение? Така например, ако се установи някакъв пропуск в Методиката или нужда от корекция, която трябва да влезе в сила незабавно, с цел да не се бавят процедурите по присъединявания, кой нормативен акт ще гарантира своевременното и одобряване от КЕВР и носенето на отговорност при забавяне? Освен това, в посочените в Методиката изисквания за присъединяване ще има критерии, които не е ясно как биха се прилагали по отношение на съоръжения за съхранение, ВЕИ общности, потребители на собствена електрическа енергия от ВЕИ, които вече са предвидени в други нормативни актове, като ЗЕВИ и Закона за енергетиката. В момента Методиката е предвидена само за клиенти и производители на електрическа енергия. От мотивите в доклада също така оставаме с разбирането, че следва да се прилагат еднакви методи за присъединяване както на потребители, така и на производители, като ние считаме, че това е невъзможно, тъй като при потребителите се използва коефициент за едновременност, докато при производителите такъв коефициент е неприложим. Въвеждането на тази Методика е мотивирано и със установеното използване на различен софтуер от разпределителните дружества и това поражда въпроса дали дружествата следва да направят допълнителни инвестиции, за да използват еднакъв софтуер при прилагане на Методиката. При положение, че дружествата използват данните, които залагат единствено реални за мрежата – сечение, дължина, измерени товари, присъединени и договорени мощности. Виждането на работната група, че всички клиенти и производители трябва да бъдат поставени в равностойно положение, без значение на коя лицензионна територия се присъединяват. Считаме ...*(лоша връзка)*

Служител от КЕВР отново потърси г-жа Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:
Връзката прекъсна.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Да, продължете, г-жо Русева. Може би е добре.

Десислава Русева – директор на дирекция „Регулаторно управление“ в „Електроразпределение Север“ АД:

В допълнение искаме да изразим нашата благодарност за удължаване на срока за предоставяне на становища в по-дълъг срок. Считаме, че краткият срок между обявяването на този нормативен акт и общественото обсъждане не позволява да изразим пълно становище, поради тази причина ние ще представим нашето писмено становище в удължения вече срок. Подробни аргументи ще изложим там и ще бъде внесено в Комисията в срок. Благодаря Ви за вниманието и весели празници.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Русева. На Вас също пожелаваме весели празници и заедно с това може би може да останете на линия до края на предаването. В смисъл да чуete становищата както на останали участници, така и на представителите на работната група, на които ще дам думата след изказванията на заявените участници. Очакваме, разбира се, Вашето писмено становище до 20-ти януари. Преминаваме към становището на Българска асоциация Природен газ. Становище, което ще ни бъде представено по канала за телекомуникация от председателя г-н Светослав Иванов. Моля, връзка с г-н Светослав Иванов.

Служител от КЕВР потърси г-н Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-н Иванов, чувате ли ни?

Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ:

Чувам, да.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Чудесно! Вие знаете процедурата. Обръщам се към Вас и Ви моля да представите пред Комисията, както и пред всички участници в днешното обществено обсъждане, становището на Българска асоциация Природен газ по изготвения проект, по скоро това е и доклад, относно проект за изменение на Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката. Заповядайте! Имаме ли връзка?

Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ:

Първо, здравейте на всички! Съжалявам, че не можах да присъствам лично. Причините са неприятно здравословни, но да си пожелаем здраве за следващата година. Г-н Иванов, ще започна с повторение на едно ...*(лоша връзка)*

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Да! Пак нещо се случи...

Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ:

Аз Ви чувам сега.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Ние в момента вече Ви чуваме, но имаше една пауза, така че започнете отначало, г-н Иванов.

Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ:

Накратко ще започна с едно опасение на членовете на Българска асоциация Природен газ относно приетите изменения в Закона за енергетиката, които въведоха понятието затворени енергийни мрежи. На всички трябва да е ясно, че ...*(лоша връзка)*

Служител от КЕВР отново потърси г-н Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ:

Чувате ли ме сега?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Точно сега започнахме да Ви чуваме отново. Дано да е за по-дълъг период. Слушаме!

Светослав Иванов – председател на Българска асоциация Природен газ:

Изключих всички останали дразнителни, така че се надявам да е така. Първо ще започна с едно повторение от становището на Българска асоциация Природен газ, което беше изразено при приемането на Закона за енергетиката, въвеждащо затворените енергийни системи. Считам, че е важно за Комисията да бъде подготвена за това, което я очаква. Няма как обособяването на подобно понятие в Закона за енергетиката да не доведе до повишаване на мрежовите услуги по обясними причини. Длъжен съм просто да го кажа. Започвам с конкретните становища на членовете на асоциацията по отношение на предложените изменения на Наредба №3. Ние категорично считаме, че след като ще бъдат предоставени права сходни с тези, които притежават лицензиантите за дейностите разпределение на природен газ и на електрическа енергия да бъдат уеднаквени напълно изискванията както в процедурата за издаване на лицензия на притежателите на затворени енергийни системи, така и по време на изпълнението на съответната дейност. Различният подход, който прилага предложеното изменение в Наредба №3 гарантира едно единствено нещо. Различно качество на услугата между това, което предлагат единия тип лицензианти и другия тип лицензианти, в това число, особено искам да обърна внимание тук на нещо, и на гарантирането на безопасността на ползвателите на услугите на съответните лицензианти. Считаме за изключително неправилно да бъде приложен различен подход по отношение на съдържанието на бизнес плана. Не на последно място, трябва да подчертая, че различните изисквания към техническите способности, всъщност тук дори няма изискване за доказване на техническа способност за изпълнение на дейностите по експлоатация на газопроводи ще повишат съществено риска за безопасността и здравето на всички, които ползват тези мрежи. Също така считаме, че контролът от страна на КЕВР трябва да бъде идентичен по времето на изпълнението на съответните лицензии с този, който КЕВР осъществява по отношение на лицензиантите. За изключително несправедливо дори, така юридическите съветници на Асоциацията намират тук основание за незаконосъобразност, е възможността КЕВР служебно да изменя лицензии на вече издадени лицензии на лицензианти за дейностите „разпределение на природен газ“ и „електрическа енергия“, без притежателите на тези лицензии да бъдат привлечени като участници в самата процедура. Това, освен всичко останало, застрашава и някои конституционно гарантирани права на притежателите на лицензии към днешна дата. Не става ясно как се уреждат отношенията между газоразпределителните предприятия и присъединените към тях затворени енергийни мрежи основно относно от гледна точка на цените. Виждам, че г-н Пламен Павлов е там и предполагам, че той ще има конкретни въпроси по тази тема. Искам да кажа все пак една хубава дума. Приветстваме облекчението в процедурите за искане на разрешение от КЕВР за определени видове финансиране за газоразпределителните и електроразпределителните предприятия, но считаме, че за да бъде това реална полза за обществото, в това число и за лицензиантите, трябва да бъде направена подобна промяна и по отношение на този член от Наредбата, който регламентира самите обезпечения, тъй като знаете, че разрешенията на КЕВР са различни по отношение на предоставянето на самите кредити и обезпеченията за тях. Сега, както са формулирани нещата, общо взето излиза, че само за кредитите, които са над 20%, лицензиантите трябва да искат разрешение от КЕВР, но независимо от размера на кредита, за каквото и обезпечение да става дума, лицензиантът е длъжен да подаде своето заявление в КЕВР. Благодаря за проявеното разбиране и удължения срок. Българска асоциация Природен газ ще представи своето подробно писмено становище в

следващите дни. Благодаря Ви! Весели празници на всички. Много здраве желая. Това е на първо място, най-важното за нас.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Иванов! Разбира се, очаквам Вашето писмено становище и на Вас да Ви пожелаем скорошно оздравяване, защото съобщихте, че по здравословни причини сте лишен от възможността да присъствате лично. Разбира се, останете да проследите до края днешното заседание и да чуете отговорите от работната група на поставени от Вас въпроси. Преминаваме, колеги, към становището на БФИЕК. Становище, което ще изрази г-н Константин Стаменов. Заповядайте, г-н Стаменов!

Константин Стаменов – председател на УС на БФИЕК:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми комисари, уважаеми членове на работната група, колеги, от години наред се опитваме да уредим съществуващи отношения в старите индустриални зони. Това са големите предприятия. Те съществуват от 60-70 години и когато са създавани, когато са обособени частните електроразпределителни дружества и газоразпределителни дружества ние сме съществували много години преди това. На нашите площадки, освен газоразпределение и електроразпределение, се осъществяват редица други дейности, като разпределение на вода. Ние отговаряме, собствениците на тези площадки, отговаряме за емисиите, за замърсяване на отпадни води и т.н. Има много различни аспекти, освен простото, извинявайте, то не е просто, но освен затворените разпределителни мрежи, които са на път да бъдат обособени. Ние ще благодарим също за удължаването на срока. Ние ще представим подробно писмено становище.

Тук искам само да обърна внимание на няколко аспекта. Слушах колегите от електроразпределителните и от газоразпределителните дружества. Сега искам да обърна внимание, че в старите площадки, първо, тези електроразпределителни и газоразпределителни дружества не присъстват и това не е отсега. Съответно ние по никакъв начин няма да ошетим дейността електроразпределение и газоразпределение по отношение на приходите от техните дейности, защото те нямат съоръжения при нас, не поддържат съоръжения, ние не заплащаме разпределителни такси и от тази гледна точка не виждам колизия в този аспект. Така или иначе ние съществуваме на тези територии в техни лицензионни територии. Просто тези отношение години наред на са били уредени, за съжаление. Тук на още нещо искам да обърна внимание. На нашите площадки не съществуват чак толкова безкрайно брой абонати и други юридически лица, така че от тази гледна точка, общественото значение на тези площадки и обособяването им по отношение на техните клиенти, не би следвало да е с толкова тежък режим на тяхната отчетност към регулатора. Това със сигурност го знае и регулаторът, защото при нашите площадки са идвали проверки. Също така аз от двадесет години работя на такава площадка. Досега не съм чул някой от нашите клиенти да е дошъл и да се оплаче от качеството на услугата. Разбира се, Вие сами знаете, че е имало подобни площадки, на които се е злоупотребявало с правата на собственика на съоръженията и те са идвали да обжалват при Вас.

Няколко думи по-експертно. Това беше по-общо казано. Има изискване към нас да предоставяне във връзка с кандидатстването ни за лицензия на специализирани планови карти. Такива в момента не съществуват на много места и издаването им ще бъде един много дълъг процес. Това разбора се ще го дадем по-подробно описано в писменото становище, за да не отнемам много време. Също на още нещо да обърна внимание. Ако юридическо лице на наша територия кандидатства да бъде присъединено, тази уредба не е създадена. Първо трябва да отиде в електроразпределителното или газоразпределителното да ги пита и после при нас. Ако е на нашата територия, би следвало да запита само нас, но тази уредба според нас не е създадена. Въпреки, че ние

като цяло, старите площадки, не сме с идея да развиваме тази дейност в някакви нови мащаби и т.н., но сега имаме запитване от едно такова частно юридическо лице при нас. Иска да изгради фотоволтаици за тяхна собствена консумация, но в момента, когато не я консумират да ни я дадат на нас. В момента не смеем да им отговорим. Просто не знаем как да реагираме, за да не създаваме допълнително усложнения.

Вече казах за отпадане на административната тежест по отчет, доклади и т.н. към Вас, които трябва да създаваме. Също искам да обърна още едно внимание. Поради кризата в цените на енергия, природен газ, на електроенергия, много от тези площадки кандидатстваха и взеха лицензи за продажба, за търговия на електроенергия и на природен газ. Сега ние ако кандидатстваме за лицензия за затворена разпределителна мрежа няма да имаме право да имаме такива лицензи. Ние тези лицензи не сме ги взели за търговия. Лицензиите не сме ги взели толкова да търгуваме, а за да може излишните при нас количества да ги продаваме, а не с цел препродажба на електроенергия. Това е по-скоро да си намалим небалансите и загубите при небалансите. На това просто искам да обърна внимание. Ако е възможно, за тези площадки да се създаде такава възможност да имаме и лицензия за търговия с електроенергия и природен газ.

Ще има ли някакъв гратисен период докато сме без лиценз, след като излезе уредбата за затворени разпределителни мрежи, да имаме време да кандидатстваме и да предоставим необходимите документи?

По бизнес плана за затворените разпределителни системи също не смятам, че не трябва да са толкова високи изискванията, както за една нормална лицензионна територия: примерно за газоразпределение или електроразпределение, без да искам да обиждам колегите. По-скоро смятам, че друг е смисълът.

Това са общо основните моменти. Да използвам случая, че съм взел думата и да пожелаая всели празници на всички. Благодаря Ви!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Стаменов! От Вас чухме становището на Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори. В същото време Вие сте ключова фигура в „Стомана индъстри“, така че представихте и конкретните проблеми, които възникват с всички тези площадки, строени още преди 89-та година. Мога само да съжалявам, че Вие сте единственият от участниците в днешното обществено обсъждане, който е в такава функция, защото имаше немало други такива участници от подобни площадки, които се интересуват Наредба № 3 да бъде променена с отчитане на проблемите на затворените разпределителни мрежи, но ги няма тук, за да си кажат своето мнение. Сега преминаваме към г-н Пламен Павлов, който ще ни представи становището на Българската газова асоциация. Заповядайте, г-н Павлов!

Пламен Павлов - председател на Българска газова асоциация:

Благодаря Ви, г-н Председател! Уважаеми дами и господа, преди да вземе конкретно бележки по проекта за Наредба, просто ми се ще да поздравя г-н Стаменов, че постигнаха лобистката си дейност все пак да узаконят тези гроздове.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Само да Ви кажа, че това не е към Комисията. Това е закон, който беше...

Пламен Павлов - председател на Българска газова асоциация:

Понеже протоколът, който беше внесен...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

...Само Народното събрание...

Пламен Павлов - председател на Българска газова асоциация:

Към Комисията беше благодарност, че ще намалят отчетите към КЕВР. Проблемите на тези затворени системи не са толкова към КЕВР, колкото са към Държавната агенция по метрология и технически надзор. Нито един от тези оператори на гроздове, дори много е претенциозно да кажем оператори, не извършва това, което извършва едно газоразпределително предприятие, предполагам и електроразпределително предприятие. Нито един от тях не извършва обходи, нито един не гарантира сигурността. Ако досега, както каза г-н Стаменов, не е имало случаи на качеството, моят колега Светослав Иванов като каза качество имаше предвид точно това: по-скоро сигурността. Завършвайки... Това, което ние отдавна поставяме е въпросът, че тези дейности, които са мрежовите, те са разпределение на солидарни разходи, които като цяло намаляват крайната цена на потребителите. Но това да го оставим, при положение, че в последно време това, както казват политиците и използват спортни термини, е свирен мач.

Това, което искам конкретно по Наредбата и което считаме, че има отношение към бъдещето на тези системи е, че имаме едно различие между §7, ал. 1, т. 9 от Закона за индустриалните паркове. В него е записано, че цената на разпределение в парковете, там беше друго наречена, не може да бъде по-висока от лицензианта за територията. Наредбата, която днес се обсъжда, в §6, чл. 11а, ал. 3, т. 10 е записано, че тази мрежа ще бъде захранвана от газоразпределителната мрежа. Ако бъде захранвана от газоразпределителната мрежа, при условието на §7 от Закона за индустриалните паркове, излиза, че той трябва да работи без да формира цена, защото газоразпределителното предприятие няма друга цена освен тази, която е определена. И да обърна внимание: голяма част от тези т. нар. индустриални зони, извинявайте, са едни обикновени заводски мрежи. Голяма част от тях. Те не са индустриални. Те са толкова индустриални, колкото аз съм космонавт. Това са едни складови бази и т.н., но това е друга тема. Ние ще го внесем просто към работната група.

В случая има наистина нестиковане на Закона за индустриалните паркове в тази му част на §7 и Наредбата, която е в §6. И си позволявам да предложа нещо, което отдавна сме коментирали, когато обсъждаме алгоритъма за формиране на цените на газоразпределителните предприятия. Считам, че това може да бъде избегнато, като се въведе цена за капацитет на мрежите, защото цената на газоразпределителното предприятие за разпределение се формира от амортизациите на мрежата, от експлоатационните разходи и поддръжката. Цената, която ще бъде за тази затворена система ще се формира само от експлоатационни и поддръжка. Затова, ако тук наистина кардинално решим въпроса с капацитета, какъвто го има на преносния оператор и ако тук това се въведе, ще се избегне тази колизия. Затова ние ще го напишем, но все пак отсега Ви предлагаме съвсем добронамерено към колегите това нещо да се... Наясно сме, че не може да стане в кратък срок, но като задача за нас това ще облекчи в значителна степен бъдещата работа и тогава цената на газоразпределителното предприятие, което като извади капацитета ще стане много приемлива и тогава операторът на тази затворена система ще прецени дали трябва да организира всичко това, което трябва да извърши, за да отговори на изискванията на Държавната агенция по метрология и технически надзор, или просто ще поиска газоразпределителното предприятие да извършва тази услуга. Затова предлагаме наистина това да се реши с отделяне на капацитета на мрежите. Понеже няма после да имам възможност да взема думата. Разбрах, че ще имате две закрити заседания. Имах разговор вчера с кмета на Сопот, г-н Иванов, във връзка с проведеното заседание на Комисията на 21-ви, на което са одобрени цени на Хисаря.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

...И за Сопот...

Пламен Павлов - председател на Българска газова асоциация:

Не, само за Хисаря той каза, че са. Но това, което той постави и аз обърнах внимание на моите колеги и го проверихме: одобрява се цена за разпределение, без да има завършен енергиен обект. Не само незавършен, той не е започнат. Не само незавършен, той не е проектиран. Сигурно ще го постави кметът това. Новаков е заместник-кмет, но сигурно ще го поставят. Да не се създава прецедент, просто го погледнете в закритото заседание. Благодаря Ви. На всички колеги в енергетиката желая весели празници и успешна година. Благодаря!

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Павлов! Мисля, че г-н Милен Димитров ще отговори на последния въпрос, който поставихте, въпрос, който е поставен от кмета на община Сопот. С това изчерпахме списъка на участниците в днешното обществено обсъждане. Обръщам се към работната група. Имайте предвид, че важността на тази Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката е по достойнство оценена от Комисията и в работната група участват директорите на три от ключовите дирекции в Комисията: Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Милен Димитров – директор на дирекция „Природен газ“ и г-жа Елена Маринова – директор на дирекция „Правна“. Обръщам се към Вас, колеги. Вие чухте всичките изказвания. Имаше критични изказвания, свързани с проекта, който предлага Комисията. Моля Ви, кой от Вас ще вземе думата?

Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“ в Комисията на енергийно и водно регулиране:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията и заинтересовани лица, разбира се, детайлно и много задълбочено ще обсъдим и анализираме всички възражения и аргументите, свързани с тях. Поради това в хода на това обществено обсъждане няма надълго и нашироко да излагаме ad hoc съображения. Аз единствено искам да припомня императивни разпоредби на Закона за енергетиката, които имат пряко отношение към част от повдигнатите от заинтересованите лица възражения и те са следните:

Бяха изложени възражения по отношение на служебната инициатива на Комисията за изменение на територията на съществуващите лицензии, когато са налице предпоставки за издаване на лицензия за затворена разпределителна система. В контекста на тези възражения беше отбелязано, че проектът на Наредба не съдържа и изискване засегнатите съществуващи лицензианти да изразяват становище. В тази връзка единствено напомням, че Законът за енергетиката съдържа императивната разпоредба на чл. 51а, откъдето възниква и произтича служебното начало и служебната инициатива на Комисията в този конкретен казус. Тази разпоредба, освен, че е императивна, е и специална по отношение на общия ред за изменение на съществуващи лицензии и тя не предвижда задължение на Комисията да изисква становище на съществуващите лицензианти.

Беше повдигнат и въпросът за невъзможност съществуващите лицензирани доставчици от последна инстанция да снабдяват потребители в съответните хипотези от територията на затворени разпределителни системи. Отново напомням текста на чл. 95а от Закона за енергетиката, където се съдържа императивното задължение съществуващите доставчици от последна инстанция да станат и доставчици на тези потребители.

По отношение на аргументите, които бяха изтъкнати за териториалния обхват, с които следва да бъдат изменени съществуващи лицензии, когато такава хипотеза е налице, както и за документи, които трябва да представят потенциалните заявители за лицензии за затворени разпределителни системи, а именно: устройствени планове, схеми за пространствено развитие, влезли в сила подробни устройствени планове. Всички тези документи произтичат от дефиницията на §1, т. 11б от допълнителната разпоредба на Закона за енергетиката и разбира се са много важни, тъй като въз основа на тях така, както е дефинирано в закона ще бъдат определени и защитени правата на един субект, което пък ще рефлектира в засягането на права на друг субект.

По отношение на споменатия контрол върху бъдещите лицензии за затворени разпределителни системи. Искам само да обърна внимание, че проектът на Наредбата за лицензиране, който в момента се разглежда и коментира не съдържа норми, които въвеждат някакъв специален и особен ред за контрола. Тези норми се съдържат в Закона за енергетиката и принципно Законът за енергетиката не прави разлика по отношение на контрола на различните типове лицензии.

Доколкото си спомням беше повдигнат и въпрос за обезпеченията по повод на изменението на чл. 92 от Наредбата за лицензиране. Единствено в този контекст всъщност е важна отново императивната разпоредба на чл. 53, ал. 5 от Закона за енергетиката, според която Комисията има задължение да разрешава сделки на залог или особен залог на имущество, с което се упражнява лицензионната дейност. Очевидно тази разпоредба е императивна. Очевидно облекчения във връзка с лицензионните изисквания в този контекст не могат да бъдат регламентирани, тъй като това ще противоречи на Закона за енергетиката.

Имаше и въпрос дали е възможен гратисен период, в който потенциалните заявители за новия вид лицензии ще могат да се снабдят с такива документи. Няма как да бъде предвиден гратисен период. Такъв и не е необходим. В момента, в който всеки потенциален заявител е в състояние да докаже всичките предпоставки на закона, той ще може да подаде своето заявление. То ще трябва да бъде оценено от Комисията и ако отговаря на закона и изискванията на закона ще бъде издадена лицензия и всъщност титулярят на тази лицензия ще може да упражнява дейността разпределение на енергия в затворена разпределителна система от момента, в който получи лицензия.

Това са може би по-важните факти, аргументи и обстоятелства, които бяха повдигнати. Ще обсъдим становищата.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Маринова, за подробното изложение и отговори на повдигнатите въпроси, които засягат правните аспекти на промените, които правим в Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката. Г-н Димитров, слушаме Ви!

М. Димитров – директор на дирекция „Природен газ“ в Комисията на енергийно и водно регулиране:

Благодаря! Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми заинтересовани лица, бих искал да направя коментар по отношение изказванията на г-н Светослав Иванов и г-н Пламен Павлов. Посочи се, че всъщност Комисията с промените в Наредбата изпълнява Закона за енергетиката, където е предвидено лицензиране на затворени газоразпределителни мрежи. Посочи се за повишаване на мрежовите цени на газоразпределителните дружества. Също се посочи, че става въпрос основно за заводски площадки. Сега тези заводски площадки като цяло не са присъединени към газоразпределителните мрежи и не получават природен газ от газоразпределителни мрежи, така че с лицензирането на такива заводски площадки, които не се снабдяват от газоразпределителното дружество не следва да се промени потреблението през газоразпределителните мрежи.

По отношение на идентичния контрол, който Комисията извършва към газоразпределителните дружества и операторите на предвидените за лицензиране затворени газоразпределителни мрежи: със сигурност промяната на Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката ще доведе до промяна и на съпътстващи документи, по които Комисията упражнява контрол по тях. Считам, че Наредба № 3 не е мястото, където следва да се уредят взаимоотношенията между оператора на затворена газоразпределителна и оператор на газоразпределителна мрежа.

По отношение на гроздовете. Г-н Павлов посочи за гроздовете. Аз лично считам, че тези понятия *обособен географски район* и *индустриална площадка* не обхващат всичките гроздове, за да се слагат под общ знаменател.

По отношение на техническата безопасност. Всички въпроси следва да бъдат отправени към съответния компетентен орган. Това е инспекцията за държавен и технически надзор.

Г-н Павлов посочи за утвърждаването на цена на „Аресгаз“ за Сопот. „Аресгаз“ е титуляр на лицензия за разпределение и снабдяване на природен газ за община Сопот и по силата на тази лицензия има задължение да предлага за утвърждаване цени за дейностите. Нещо повече. В производството по утвърждаване на цени са посочени конкретни срокове за започване на изграждане, на присъединяване на клиенти и съответно снабдяване с природен газ на тези клиенти. Дружеството обвързва започването на процеса по газификация в община Сопот с изграждането на газопроводно отклонение от мрежата на „Булгартрансгаз“, като се предвижда срок 2024 г. за изграждане на разпределителна мрежа в община Сопот и съответно снабдяване с природен газ на клиенти. Това бих искал да коментирам.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Димитров. Отиваме към г-н Пламен Младеновски, който вероятно ще завърши изказванията на работната група.

П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ в Комисията на енергийно и водно регулиране:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми участници в общественото обсъждане, аз ще коментирам само и единствено изразените становища от електроенергийните предприятия, в случая ЕРП-та. Чухме и съответно очаквахме много и различни становища, много забележки. Една част от тях на пръв поглед са основателни, други абсурдни, но след като се запознаем детайлно с писмените становища тогава ще вземем детайлно отношение по всяка една от забележките по отношение на промените в Наредбата. Само искам да се спра на може би две от тях.

Едната е за техническата невъзможност, която просто аз недоумявам как може да кажат, че има техническа невъзможност да бъдат снабдявани клиентите от съществуващите ДПИ-та на тази лицензионна територия. Втората забележка, която се каза е, че едва ли не ще се повишат мрежовите услуги. Няма как да се повишат мрежовите услуги, при положение, че така или иначе съществуващите, г-н Пламен Павлов много добре го каза, заводски площадки не са присъединени в голямата си част към електроразпределителните дружества. За новите индустриални зони – те се изграждат на чисто, така че и там не е имало бивши клиенти на електроразпределителните дружества.

Само да внеса малко пояснение по отношение на предлаганите промени в Наредба № 6 за присъединяване. Проверката, която колегите в момента извършват и предстои да бъде финализирана в началото на следващата година по отношение на присъединяванията на производителите показва ясно, че трите електроразпределителни дружества прилагат тотално различни подходи и неслучайно „Енерго-Про“ бяха най-критични към тази разпоредба, тъй като именно в „Енерго-Про“ виждаме неща, които се

залагат, така да се изразя, изходните данни, които се залагат в софтуера предварително са меко казано нереални и непостижими във времето и ако има шанс да се случат говорим за нулева консумация и максимално производство в населено място. Такова нещо, ако теоретично е възможно да се случи, е може би в един или няколко часа през годината, като съответно показаните резултати дават основание на дружествата да предписват условия за присъединяване, практически неизпълними за инвеститорите във ВЕИ централи.

Няма да влизам в подробности какво искаме. Просто искаме да се унифицира подхода по начин, по който независимо от лицензионната територия, където се иска присъединяване инвеститорите да получават еднакво отношение и да сме сигурни, че изходните данни, които се залагат при определяне на условията поне са реални.

Благодаря Ви! Искам и аз да пожелаая весели празници както на членовете на Комисията, на колегите от работната група, така и на гостите в Комисията, участници в това обществено обсъждане. Очакваме Вашите становища до 20-ти януари, след което те детайлно ще бъдат разгледани и съответно ще им бъде отговорено.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Младеновски. Предполагам, че няма други изказвания от страна на работната група. Колеги, от Вас не виждам заявления за изказване. В този случай, преди да завърша заседанието, искам отново да повтора, че срокът за представяне на становища на Портала за обществени консултации е един месец. Той тече от 20-ти декември и изтича на 20.01.2023 г. Срокът за представяне на становища след провеждане на днешното обществено обсъждане Комисията също го определи до 20.01.2023 г., което означава, че до 20.01.2023 г. всички заинтересовани лица, юридически или физически, могат да представят своите становища. От друга страна, за да бъде наистина внимателно разгледано всяко едно становище и отразено по определен начин, било като се приема, било като се отклонява мотивирано, срокът след като е определен до 20.01.2023 г., закритото заседание, на което Комисията ще се произнесе с решение по проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката ще се проведе на 06.02.2023 г. Реално този срок означава, че се дават две седмици за работа на работната група и след това двата дни, в които се запознават комисарите с материала и на 06 февруари Комисията ще проведе своето заседание. Това е понеделник.

Аз ще си позволя също да се обърна към Вас от името на моите колеги, на Комисията искам да Ви пожелаая весела Коледа, честита Нова година! Бъдете в 2023 г. преди всичко здрави, показвайте Вашия професионализъм, работете на Вашите дружества. Работейки за тях, Вие работите за българската енергетика и за държавата, в която ние живеем вече толкова време. Това е Република България.

Заедно с това ще Ви кажа, че и през 2023 г. можете да разчитате на Комисията за енергийно и водно регулиране, която се стреми винаги в диалог, със спокоен тон да изслушва всичките дружества и заедно с това да взима решения, които са в съответствие с високия професионализъм на нашите експерти, при спазване на закона и на нормативната уредба.

Благодаря Ви за днешното участие както на Вас, така и на всички, които следят онлайн нашето обществено обсъждане и които ги приканвам също да се отзоват и да представят писмените си становища, при желание, разбира се, от тяхна страна.

Хубав ден! Весели празници!

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-13-41-1086/20.12.2022 г. - покана до заинтересованите лица относно проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
Б. Голубарев

.....
Д. Кочков

.....
П. Трендафилова

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирали:

Н. Косев - главен експерт

И. Зашева - главен експерт